

Dodatek k ŠVP ZV č. 2 platnému od 1. 9. 2022

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Aktivita, tvořivost, spolupráce

Škola: Základní škola Za Alejí, Uherské Hradiště

Ředitel školy: Mgr. Vratislav Brokl

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Jana Hrabalová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Dodatek k ŠVP ZV byl projednán školskou radou dne

.....

Mgr. Vratislav Brokl, ředitel Základní školy Za Alejí, Uherské Hradiště

Tímto dodatkem se upravuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Aktivita, tvořivost, spolupráce ve znění platných dodatků od 1. 9. 2024 takto:

Obsah změn:

Zavedení metody Instrumentálního obohacování do výuky (zkratka MIU).

Úprava učebního plánu

Vytvoření učebních osnov nového předmětu.

1. Učební plán

1.1. Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1	2	3	4	5		
1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	8	9	9	8	7	41	8
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11	2
2. Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	4	5	24	4
3. Informatika	Informatika	Informatika	*	*	*	1	1	2	0
4. Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	*	*	17	1
Člověk a svět práce									
Člověk a jeho svět		Přírodověda	*	*	*	2	2		
		Vlastivěda	*	*	*	2	2		
5. Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	*	*	*	1	1		
6. Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7	0
7. Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
8. Ostatní předměty		Instrumentální uvědomování (MIU)	0	0	0	0	1		1
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	26	118	16

Vysvětlivky: DČD - disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu:

V 1. až 3. ročníku jsou integrovány předměty pracovní činnosti a člověk a jeho svět do jednoho – člověk a jeho svět.

V 1. a 2. ročníku je vyučována 1 hodina anglického jazyka týdně.

Ve 4. a 5. ročníku je vyučována 1 hodina týdně předmětu Informatika.

Předmět Český jazyk je posílen o 8 hodin s DČD.

Předmět Anglický jazyk je posílen o 2 hodiny z DČD, využívá se pro výuku v 1. a 2. ročníku, kdy se žáci seznamují s jiným jazykem.

Předmět Matematika je posílen o 4 hodiny z DČD.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je posílen o 6 hodin DČD. V 1. – 3. ročníku jsou do předmětu Člověk a jeho svět integrovány Pracovní činnosti. Ve 4. a 5. ročníku je realizována v předmětech Přírodověda a Vlastivěda.

1.2. Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD
			6	7	8	9		
1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	5	4	4	4	17	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	*	2	2	2	6	0
Ruský jazyk								
2. Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	4	17	2
3. Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	0
4. Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	1	2	7	2
	Výchova k občanství	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
5. Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	1	7	4
	Chemie	Chemie	*	*	2	2	4	
	Přírodopis	Přírodopis	1,5	2	2	1	6,5	
	Zeměpis	Zeměpis	1,5	2	2	1	6,5	
6. Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
7. Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	0
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	*	1	*	1	2	
8. Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	4	1
9. Ostatní předměty		Instrumentální uvědomování (MIU)	1	1	1	1	4	4
Volitelné předměty			1	0	1	2	4	4

Celková povinná časová dotace	29	30	32	31	122	18
--------------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------	-----------

Vysvětlivky: DČD - disponibilní časová dotace

Poznámky k učebnímu plánu:

Předmět Český jazyk je posílen o 2 hodiny DČD.

Další cizí jazyk (ruský jazyk a německý jazyk) je vyučováno v 7. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Matematika je posílena o 2 hodiny DČD.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je posílena o 1 hodinu DČD.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je posílena o 4 hodiny z DČD.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je posílen o 1 hodinu z DČD.

Pro volitelné předměty v 6.,7. a 9. ročníku jsme využili 4 hodiny z DČD.

Pro předmět Instrumentální uvědomování jsme využili 4 hodiny z DČD.

Instrumentální uvědomování (MIU)

Obsahové, časové a organizační vymezení

MIU je v 1. až 4. ročníku implementováno do běžných předmětů, zpravidla do ČJ, M nebo ČaS.

V 5. až 9. ročníku máme MIU jako samostatný předmět 1 hodinu týdně. Třída se zpravidla na výuku půlí.

Obsahem učiva vychází z programu Instrumentální obohacování prof. R. Feuersteina. Instrumenty (pracovní sešity) obsahují úkoly, které nevycházejí ze znalostí vázaných na školní předmět nebo oblast lidské činnosti. Tento předmětově nespécifický charakter úkolů vytváří příležitost pro rozvoj učebních strategií a obecných dovedností mysle, které pak žák může využít v běžně vyučovaných předmětech i mimo ně. Úkoly v instrumentech jsou záměrně voleny tak, aby více než „co se dělá“, zdůrazňovaly „jak se to dělá“. A díky takovým typům úkolů a metodám práce zahrnuje obsahy průřezového tématu OSV ve všech jeho tematických okruzích.

Výuka probíhá v běžných učebnách, kde si mohou vyučující dle potřeby upravit rozestavení lavic či jiného nábytku.

Formy a metody práce vycházejí vždy z instrumentu, se kterým žák právě pracuje a samozřejmě z cílů vzdělávání: samostatná práce, kolektivní práce (forma sdílení), diskuse, brainstorming, Práce s instrumenty je velmi časově různorodá (dle charakteru a složení skupiny), proto nelze rozlišit jednotlivé výstupy v daných ročnících. Vždy se začíná instrumentem Uspořádání bodů a další pokračování záleží na vyučujícím či nastavení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Prostřednictvím metod zprostředkování (především používání otevřených otázek) umožňujeme žákům nacházet vhodné metody a strategie pro efektivní učení. Zprostředkováním vedeme žáky k plánování, organizování činností a omezení impulzivitu.

Kompetence k řešení problémů

Principem „přemostování“ (nalezení principu z vlastní zkušenosti s prací nebo s tématy a následné analogie použití principu v žákových běžných životních situacích) zaměřujeme pozornost žáka na různé problémové situace a jejich kontexty. Častým porovnáváním umožňujeme žákovi nacházet shodné, podobné a také odlišné znaky a využívat vědomosti a dovednosti k řešení problému. Principem svobodné volby umožňujeme žákovi volit různé způsoby řešení.

Kompetence komunikativní

Záměrným vytvářením prostoru pro sdílení umožňujeme žákovi formulovat a vyjadřovat své myšlenky. Zároveň má možnost naslouchat a reagovat na ostatní. Využitím různých instrumentů má žák možnost lépe chápat různé druhy vyjádření informací.

Kompetence sociální a personální

Sdílením umožňujeme žákům přispívat do diskuse, vnímat zkušenosti ostatních a respektovat různé názory jak z hlediska přístupu, strategie nebo postupu, tak z hlediska výsledku práce. Zprostředkováním (podporou) a nehodnocením výsledků práce umožňujeme žákovi zažít pocit odpovídající kompetence.

Kompetence občanské

Principy přemostování a sdílení vytváříme prostor pro respektování přesvědčení druhých lidí a vcítění se do situace ostatních (empatie). Různými tématy v rámci přemostování umožňujeme pochopení tradic, kulturního a historického dědictví.

Kompetence pracovní

Důrazem na výběr vlastního řešení vedeme žáky k formulování a k následnému dodržování pravidel, které vedou k vypracování úkolu. Tématy, které vyplnou z přemostování, umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje.

Kompetence digitální

Umožňujeme žáků využití prostředků pro lepší představivost, či náhled na daný instrument.

	MIU	Ročník: 1. – 9.
Rozpracované výstupy	Vzdělávací obsah, učivo	Průřezová témata
<p>rozvíjí přesnost ve vizuálním pozorování a motorické činnosti</p> <p>osvojuje si schopnost uchování stálosti jevu</p> <p>nastavuje flexibilitu v myšlení a vybírání alternativ</p> <p>rozvíjí plánování jednotlivých kroků a způsobu práce, stanovuje strategie řešení</p> <p>rozvíjí dovedností vizuálního přenosu</p> <p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů</p> <p>systematicky zkoumá a vyhledává informace</p> <p>třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému</p> <p>operuje s termíny, znaky a symboly v určitých zadáních vyhledá v řešení chybu dle instrukce</p> <p>při řešení bere v úvahu více zdrojů informací</p> <p>při řešení využívá logické vyvozování a hypotetické myšlení</p> <p>při obtížích s řešením hledá nová řešení</p> <p>systematicky řeší problém</p> <p>obhájí si své řešení</p>	<p>Instrument Elementární (Basic)</p> <p>Spojování bodů</p>	<p>OSV</p>
<p>postupně si osvojuje základní matematické operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení)</p> <p>učí se, jak počítat</p> <p>ukotvuje si pojem jednotky a skupiny</p> <p>uvědomuje si vztahy mezi skupinami</p> <p>zahrnuje podobné nebo rozdílné objekty do jednoho celku</p> <p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů</p> <p>systematicky zkoumá a vyhledává informace</p> <p>vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení</p> <p>rozvíjí plánování jednotlivých kroků a způsobu práce, stanovuje strategie řešení</p> <p>třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému</p> <p>operuje s termíny, znaky a symboly</p>	<p>Instrument Basic</p> <p>Tvoření skupin</p>	

<p>určí na obrázku emoci dle jejích znaků diskutuje o emocích a jejich adekvátnosti dokáže pracovat s kódováním a klíčem na základě obrázků nachází potenciální rizika neadekvátního chování nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení rozvíjí plánování jednotlivých kroků a způsobu práce, stanovuje strategie řešení třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému obhájí si svůj názor</p>	<p>Instrument Basic Rozpoznávání emocí</p>	
<p>prohlubuje si své sociální uvědomění a pochopení určí na obrázku emoci dle jejích znaků posoudí adekvátnost řešení v různých sociálních situacích pracuje s kódováním a klíčem nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému obhájí si své řešení</p>	<p>Instrument Basic Vnímání a empatie</p>	
<p>stanovuje si kritéria porovnávání systematicky porovnává na základě kritérií detailně analyzuje situaci na obrázku využívá více zdrojů informací najednou nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých obrázků systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému obhájí si své řešení</p>	<p>Instrument Basic Porovnávání a zvláštnosti</p>	
<p>shromažďuje informace z více zdrojů používá jemnou motoriku nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů a tvarů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívá vhodné způsoby a strategie řešení</p>	<p>Instrument Basic Hmatové vnímání</p>	

<p>plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému zpracovává při řešení podpůrné informace</p>		
<p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívání vhodných způsobů a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. jednoduché geometrické tvary a jejich vlastnosti) v určitých zadáních vyhledá v řešení chybu dle instrukce v řešení zachová stálost jevu (např. tvaru při přetočení) při řešení problému bere v úvahu více než jeden zdroj informací při řešení využívá logické vyvozování a hypotetické myšlení při obtížích s řešením problému hledá nová řešení ověří adekvátnost řešení problémových situací systematicky řeší problém (odstraňuje chování pokus-omyl) obhájí si řešení</p>	<p>Instrument Spojování bodů</p>	
<p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírání a využívání vhodných způsobů a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska definování a řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. směry) ukáže směry vpředu-vzadu, vlevo-vpravo v závislosti na postavení osoby vůči věci v řešení zachová stálost jevu (např. při změně orientace) vyjádří situaci z pohledu druhého (z jeho postavení) vyjádří pochopení používání schémat vytváří vztahy mezi dvěma i více prvky a vyvozuje řešení zřetelné vnímání objektů, událostí a vztahů obhájí si řešení</p>	<p>Instrument Orientace</p>	

<p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírá a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska definování a řešení problému uvede funkční parametry pro porovnávání operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. popis shodnosti a rozdílů) vyjmenuje a zhodnotí situace, ve kterých porovnává (spontánně nebo systematicky) v řešení zachová stálost jevu (např. při změně kritérií)</p>	<p>Instrument Porovnávání</p>	
<p>popíše jednotlivé obrázky včetně jejich detailů porovná jednotlivé prvky v obrázcích zhodnotí sesbírané informace z hlediska pokračování příběhu v řešení zachová stálost jevu (např. konzistentnost příběhu) uvede návaznosti jednotlivých obrázků vyjádří hlavní myšlenku příběhu</p>	<p>Instrument Příběhy v obrazech</p>	
<p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace vybírá a využívá vhodné způsoby a strategie řešení plánuje jednotlivé kroky způsobu práce třídí informace na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému operuje s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. analýza, různé kódy) rozdělí celek na určené části určí části celku dle zadání při řešení problému bere v úvahu více než jeden zdroj informací v určitých zadáních vyhledá v řešení chybu dle instrukce vysvětlí souvislost částí a celku použije části pro vytvoření celku</p>	<p>Instrument Analýza - syntéza</p>	
<p>nachází shodné a odlišné znaky jednotlivých úkolů systematicky zkoumá a vyhledává informace v různých typech zadání (např. text, tabulky)</p>	<p>Instrument Kategorizace</p>	

<p>vybírání a využívání vhodných způsobů a strategií řešení</p> <p>plánování jednotlivých kroků způsobu práce</p> <p>třídění informací na důležité a nedůležité z hlediska řešení problému</p> <p>operování s termíny, znaky a symboly uvedenými v instrumentu (např. zásada a předmět třídění)</p> <p>určení funkčního parametru třídění</p> <p>rozřídění jednotlivých předmětů dle určených parametrů</p> <p>navrhování a zdůvodňování parametrů a způsobů třídění</p> <p>vyběrání a zdůvodňování vhodného způsobu zapsání výsledku třídění (např. graf, tabulka apod.)</p>		
---	--	--